

PEILI Doris heräsi tavalliseen tapaansa kuudelta. Hän nousi istumaan hiukset pystyssä, toinen yöpuvun olkain alas valahtaneena. Niska tuntui jäykältä. Doris venytteli sitä varovasti puolelta toiselle. Hän nousi varovasti seisomaan, sillä häntä huimasi usein aamuisin. Hän otti pylvässängynpäädyistä harmaan silkkihamutakkinsa, kietaisi sen ylleen ja työnsi jalkansa turkisvuorisiin mokkatohveleihin. Keittiöön päästyään hän laittoi teeveden tulemaan. Kiehumista odotellessaan Doris päätti mennä kylpyhuoneeseen valelemaan turvonneilta tuntuneita kasvojaan kylmällä vedellä. Virkistävän valelun jälkeen hän nosti kasvonsa kohti altaan yläpuolella olevaa antiikkipeiliä. Doris kosketti kasvojaan. Hiuksia, silmiä, nenää, suuta. Hän hankasi peiliä pyyhkeellä. Hän ilmeili, päästeli ääniä ja kurotteli käsiään. Peilistä näkyivät vain Doriksen takana olevan tiikkisen kaapin ovet. Peili pitää vaihtaa, päätteli Doris ja asteli eteisen kokovartalokuvastimen eteen silmät kiinni. Varmuuden vuoksi hän tunnusteli, olivatko kädet, vartalo ja jalat tallella. Hän avasi silmänsä. Näkyi vain vaatenaulakko ja uusi punainen takki, jonka Doris oli päättänyt juuri tänään pukea ylleen. 40-vuotissyntymäpäivänään hän oli kadottanut peilikuvansa. Doris vaihtoi yöpukunsa päivävaatteisiin: syntymäpäivän kunniaksi vaaleat, pitsiset alusvaatteet, mustan neulemekon, jota koristeli punainen vyö, kuviolliset sukkahousut ja mustat pitkävarjaiset nahkasaappaat. Naulakosta Doris kietaisi ylleen uuden, punaisen takkinsa, piilotti lyhyet hiuksensa mustan baskerin alle, nappasi mustan nahkasalkun kateensä ja asteli ulos ovesta. Askel oli kevyt, ja Doris hypähteli kuin pikkutyttö. Vastaan tuli tuttu koirantaluttajamies samasta rapusta. Doris huikkasi heit, mutta mies ei vastannut. Mitä lie kiukuttelee tuokin, vanha käpy, ajatteli Doris tarpoessaan reippaasti kohti työpaikkaansa, 500 oppilaan yläkoulua. Pihalla kävi kuhina. Nuoret olivat pieninä nippuina kiinni toisissaan. Kukaan ei huomannut, kun Doris käveli ohi nopein askelin uudessa punaisessa takissaan. Hän ehti livahtaa ovesta sisään juuri ennen kuin massat olisivat murskanneet hänet alleen. Riisuttuaan ulkovaatteensa Doris vilkaisi naulakon luona olevaan peiliin. Sieltä näkyi punainen takki ja monta mustaa ja ruskeaa lisäksi. Ei muuta. Doris astui opettajainhuoneeseen. Siellä oli viisitoista kollegaa, loput olivat tunneilla. Doris sanoi huomenta, mutta muut olivat liian kiireisiä vastataksaan. Doris asteli pitkää käytävää kohti luokkaansa yli lattian poikki lojuvien nuortenjalkojen. Meluava joukkio maleksi sisään. Doris sanoi huomenta. Joukkio jakaantui kuiskiviksi ja kiljahteleviksi pareiksi. Ei vastausta. Doris sanoi huomenta ruotsiksi kovalla äänellä. Kuiskivat ja kiljahtelevat parit muuttuivat toisiaan tuijottaviksi ja tirskahteleviksi pareiksi. Ei vielä kukaan vastausta. Doris huokaisi ja kaivoi salkustaan kynät ja oppikirjan. Hej på dej 8. Tunti kului niin kuin noin sataviisikymmentä aikaisempaa samalle ryhmälle pidettyä tuntia. Kappaleen kääntäminen kesti ikuisuuden, ja kesken kaiken Jyri ja Annika keksivät avata ikkunan ja ryhtyä heittelemään ruotsin vihkosta taittelemiaan lennokkeja. Doris meni viereen pauhaamaan ja käski sulkea ikkunan. Riiviöt eivät vilkaisseet opettajaan päinkään vaan jatkoivat riehumistaan. Pitkäpiimäisen työpäivän jälkeen Doris kietoutui punaiseen takkiinsa ja vilkaisi lähtiessään peiliin. Ei mitään. Doris alkoi epäillä, että hänen silmissään olisi vikaa. Jospa ikänäkö on ruvennut vaivaamaan näin oudolla tavalla. Hän sai saman tien peruutusajan silmä lääkäritä. Hämärässä huoneessa arvokas rouvashenkilö toivotti käsipäivää Doriksen ohi tuijottaen ja pyysi istuutumaan. E-kirjaimet näkyivät kuten ennenkin, ja silmänpohjat olivat kunnossa. Lääkäri kirjoitti reseptiin kuiville silmille tarkoitettuja tippoja ja suositteli käymään neurologilla. Sata euroa, sanoi silmä lääkäri. Aivoissahan sen vian täytyy piillä, ajatteli Doris. Tuumori näkökeskuksen alueella aiheuttaa varmasti sellaisia oireita, että peilikuva katoaa. Sitten se onkin menoa. Doris suunnitteli reitin lääkärikeskuksesta hautaustoimistoon. Yhtä hyvin hän voisi valita oman arkkunsa. Saisi mieleisensä, ei ainakaan männynväristä eikä harmaata, kiitos. Hän kävi neurologilla ja magneettikuvauksessa. Hänen aivonsa olivat terveet ja uurteiset

kuin kesäinen kukkakaali. Viisisataa euroa, sanoi neurologi, tuijotti vain tietokonetta ja papereitaan sekä ehdotti psykiatrilla käyntiä. Jos vaikka olisi stressiä tai jotakin posttraumaattista. Psykiatri katseli katonrajaan ja kyseli, miltä naisesta tuntui, kun katsoi peiliin. Huimaako. Väsyttääkö. Onko peiliin tuijottelu pakonomaista. Masentaako tilanne. Voisi kokeilla serotoniinin takaisinoton estäjiä, vaikka oireisto onkin perin kummallinen. Jos nämä eivät auta, uusi käynti kahden kuukauden kuluttua ja lähete terapiaan. Sata euroa, sanoi psykiatri, vilkaisematta Dorikseen kertaakaan. Doris pistäytyi kotimatallaan Ö-marketissa, jonka lehtitelineessä silmiin osui Uusi Nainen –lehden kansi. Oranssinvärinen otsikko kirkui: Näkymättömät naiset. Doris osti lehden, tomaatteja, salaattia, banaaneja, broilerisuikaleita ja spagettia sekä pienen kakun. Kotiovella hän huomasi, että Veikko oli jo tullut. Televisiosta kuului jalkapallo-ottelun mekastusta. Kahvi tuoksui. Seinän takaa kuului murahdus: - Keittiön pöydällä on sulle lahja. - Kiitos. Ei nyt olisi mitään tarvinnut. Doris latoi ostokset kaappeihin, nappasi pöydältä hopeanvärisen, kulmikkaan paketin ja avasi sen. Väritöntä kynsilakkaa, väritöntä huulikiiltoa, hajusteetonta deodoranttia ja kosteusvoidetta. Väritön, hajuton, ehkä mautonkin – ja näkymätön. Doris kaatoi itselleen kupin kahvia ja leikkasi palan kakkua. Hän istahti pöydän ääreen ja avasi lehden. ”Keski-iässä (noin 40-vuotiaana) nainen muuttuu näkymättömäksi. On aivan sama, miten hän pukeutuu tai kuinka viisaita ajatuksia esittää, nuoremmat kanssasisaret saavat kuitenkin kaiken huomion. Tämä voi olla ärsyttävää mutta samalla äärimmäisen vapauttavaa. Nyt nainen on vihdoinkin vapaa, oma itsensä vailla ulkoapäin tulevia paineita. Naisen pitää olla tarkkana, ettei hän kadota identiteettiään. Tervehdi hymyillen peilikuvaasi aamuisin, olet edelleen arvokas ja tärkeä.” Doris joi kahvin loppuun, nousi pöydästä ja asteli kylpyhuoneeseen. Hän riisuutui, mutta ei vilkaissutkaan peiliin. Kuvastin sai nyt olla kertomatta aivan mitä lystäsi. Apposen alasti Doris tanssahteli olohuoneeseen, jalkapallotranssiin vaipuneen Veikon ohitse ja ihmetteli, hengittikö tämä enää. Ihan sama. Makuuhuoneen vaatekaapilla Doris alkoi vedellä esille sopivia asukokonaisuuksia ja asetella niitä sängyn päälle. Hän tarvitsisi ainakin alusvaatteita, sukkia, muutaman paidan, farkut ja suorat housut, villatakin, jakun ja huivin. Loput saisi hankittua perillä. Doris nosti kaapin päältä suuren, punaisen matkalaukun ja laskosti vaatteet siihen. Sitten hän pukeutui yksinkertaiseen, harmaaseen neulemekkoon ja samansävyisiin sukkahousuihin. Hän tiesi näyttävänsä niissä hyvältä ilman peiliäkin. Doris nappasi yöpöydältään kivisen tuikkulyhdyn ja iski sillä vaatekaapin ovesa riippuvan, soikionmuotoisen kuvastimen sirpaleiksi. Silloin Veikko havahtui, säntäsi makuuhuoneeseen ja karjui: - Mitä helvettiä sinä riehut? Doris löi tuikkulyhdyn miehen kouraan, otti matkalaukun ja huikkasi: - Heippa, minä lähden nyt. - Minne? - Etsimään itseäni.